

สมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย
THAI FEED MILL ASSOCIATION

โครงการปฐมนิเทศทัพพาณิชย์ เชื่อมโยง ต่อยอด สินค้าเกษตรสำคัญของไทย สู่ตลาดโลก

สร้างความเข้าใจในสินค้า : ข้าวโพด

นายพรศิลป์ พชรินทร์ตะนกุล
นายกสมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย

วันที่ 28 สิงหาคม 2562

ณ ห้อง Silk 2 ชั้น 2 ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค บางนา

หัวข้อการนำเสนอ

- ห่วงโซ่อาหารและทิศทางการอาหารสัตว์ไทย
- สถานการณ์วัตถุดิบข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
- ปัญหาและข้อเสนอแนะทางแก้ไข
- บทสรุป

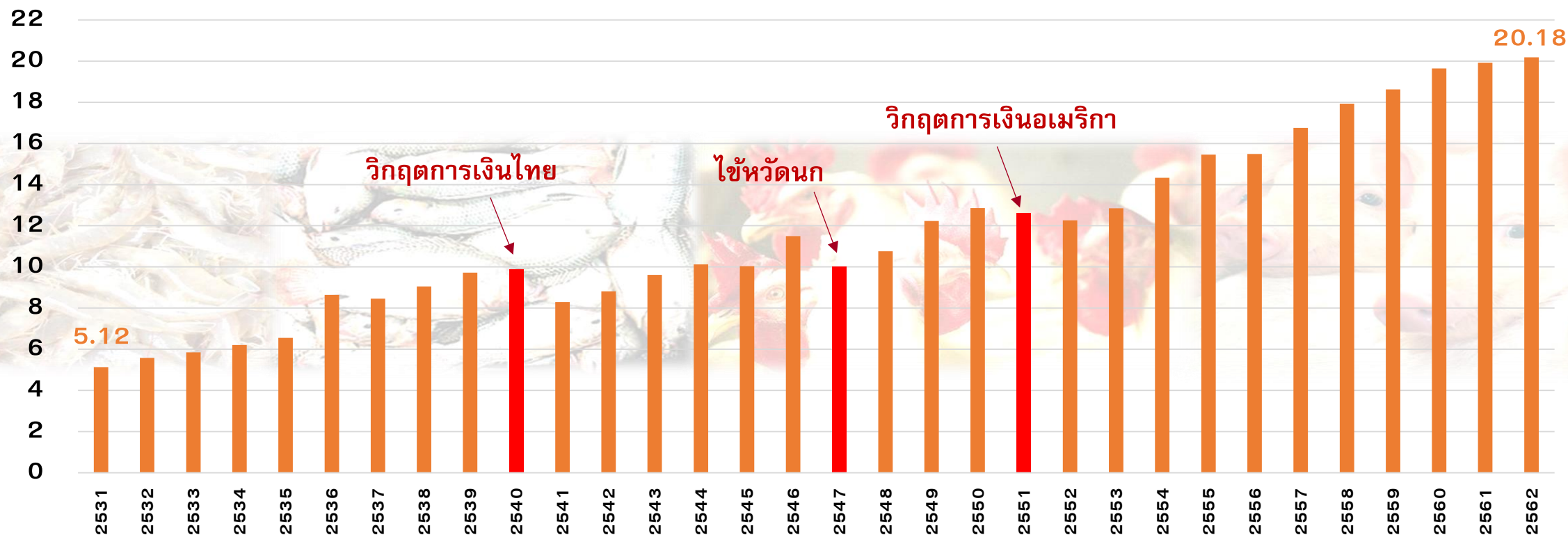
ห่วงโซ่อุตสาหกรรมอาหารประเทศไทย

ทิศทางอาหารสัตว์ไทย

การเติบโตอาหารสัตว์ปี 2531-2562 เฉลี่ยปีละ = 9.43%
การเติบโตอาหารสัตว์ปี 2561-2562 = 1.28%

ล้านตัน

สถานการณ์วัตถุดิบข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

พื้นที่ปลูกไม่เหมาะสม

ประสิทธิภาพการผลิตต่ำ และ
เก็บเกี่ยวระงุกตัวในฤดูฝน

ผลผลิตไม่เพียงพอผลิต 5 ล้านตัน ต้องการ 8.4 ล้านตัน

ช่วยรับซื้อในราคา 8
บาท/กก. ณ กทม.

ส่งออกเสรี

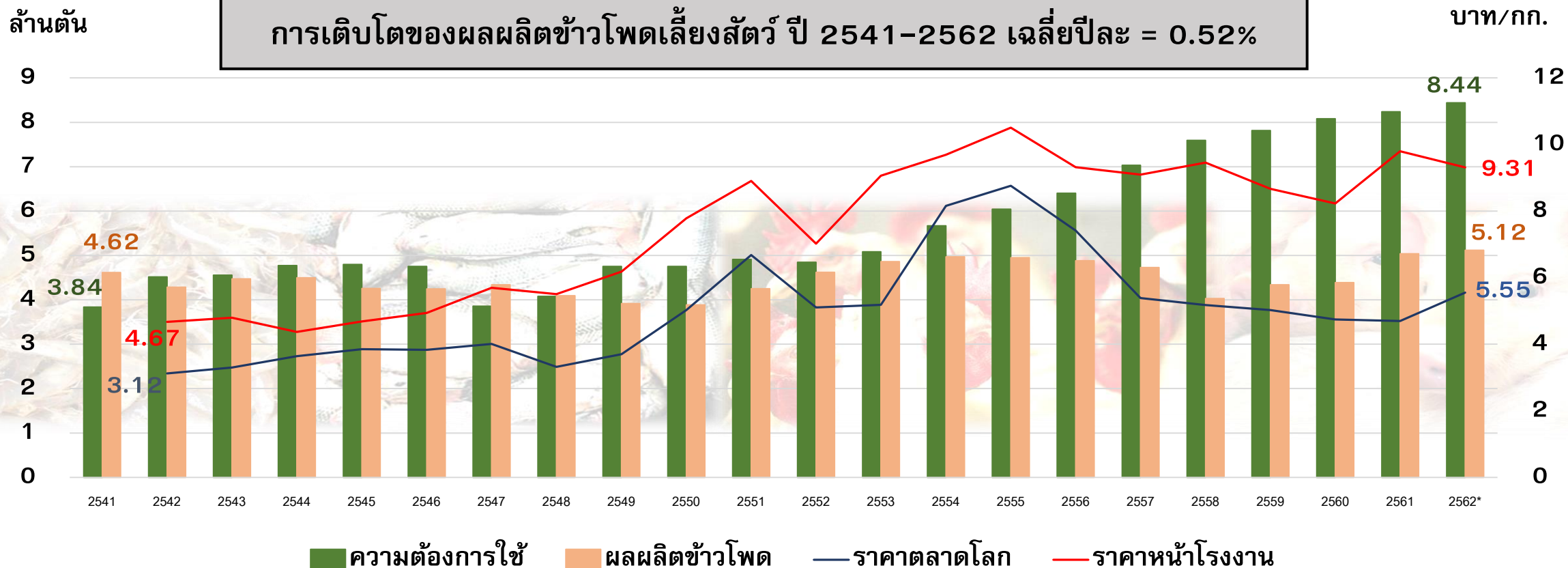

จำกัดการนำเข้า

ความต้องการวัตถุดิบข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ความต้องการข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 2541-2562 เฉลี่ยปีละ = 5.71%
การเติบโตของผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 2541-2562 เฉลี่ยปีละ = 0.52%

ปัญหาสินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

1.ประสิทธิภาพการผลิตของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ไทยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของโลก

ประเทศ	ผลผลิต (ล้านตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)
ไทย	5	699
อเมริกา	353	1,702
จีน	254	992
บราซิล	101	893
อาเจนติน่า	50	1,312
ยูเครน	36	1,192
อื่น ๆ	309	-
รวม	1,108	923

สาเหตุเพราะพื้นที่ปลูกไม่เหมาะสม (พื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ 47% ไม่เหมาะสมต่อการเพาะปลูก 12%)

การจัดทำแผนการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning)

สภาพปัญหาภาคเกษตรในภาพรวม

- ประสิทธิภาพการผลิตต่ำ และต้นทุนการผลิตสูง
- การใช้พื้นที่ไม่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่
- Over Supply ส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าเกษตร
- เกษตรกรรายย่อยมีรายได้น้อย/ปัญหาหนี้สิน
- ภัยพิบัติธรรมชาติ จากภัยแล้ง อุทกภัย ทำให้ผลผลิตเสียหาย

พื้นที่ปลูกพืชจำแนกตามระดับความเหมาะสมของที่ดินประเทศไทย

หน่วย : ล้านไร่

สินค้า	เหมาะสมสูง	เหมาะสมปานกลาง	เหมาะสมเล็กน้อย	ไม่เหมาะสม	เขตป่า	รวม
ข้าว	17.35	26.57	16.19	11.22	2.10	73.43
มันสำปะหลัง	2.01	4.42	2.91	1.84	1.31	12.50
ยาง	5.74	6.89	6.00	2.26	4.12	25.01
ปาล์ม	2.42	0.24	0.55	1.16	0.51	4.88
อ้อย	2.06	7.84	3.62	0.22	0.54	14.28
ข้าวโพด	0.91	0.99	1.32	0.89	3.72	7.84

ที่มา : ข้อมูลปี 2552 กรมพัฒนาที่ดิน (2556)

ปัญหาสินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

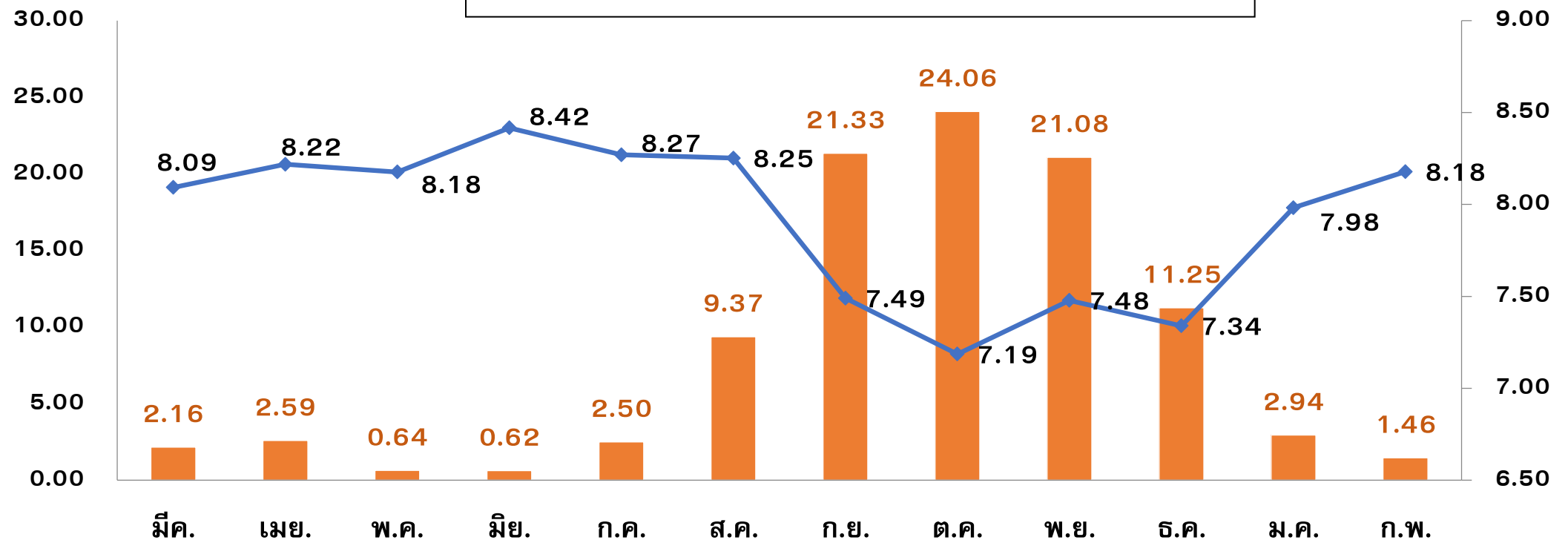
2. ผลผลิตออกกระจุกตัวทำให้ราคาผันผวน

ร้อยละผลผลิตทั้งปี

ต้นฝน : ปลายฝน : แล้ง

สัดส่วน 72 : 23 : 5 (ร้อยละของผลผลิตทั้งปี)

บาท/กก. ณ ไร้เนา

ปัญหาสินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ความตกลง	อัตราภาษี (%)		ปริมาณเปิดตลาด (ตัน)	การบริหารการนำเข้า	หนังสือรับรอง	
	ในโควตา	นอกโควตา			ในโควตา	นอกโควตา
WTO	20	73 และค่าธรรมเนียมพิเศษ	54,700	ให้องค์การคลังสินค้า (ออส.) เป็นผู้นำเข้าในโควตา แต่เพียงผู้เดียว	s.2	s.4
TAFTA	4 (ปี 2560)	65.70	9,823.33 (ปี 2560)	ให้องค์การคลังสินค้า (ออส.) เป็นผู้นำเข้าในโควตา แต่เพียงผู้เดียว	ด.2	ด.4
TNZCEP		0	ยกเว้นการกำหนด ปริมาณการนำเข้า	ไม่ต้องขออนุญาตนำเข้า ไม่ต้องปฏิบัติตาม มาตรการบริหารการนำเข้า	-	-
JTEPA	0	73	ตาม WTO	เป็นผู้ได้รับสิทธินำเข้าตาม WTO	ด.2	s.4
AKFTA	0	73			ด.2	s.4
AJCEP	3.6 (ปี 2560)	73			ด.2	s.4
AFTA	0		เสรี	หลักเกณฑ์และเงื่อนไข ตามข้อ 3	ด.2 (ไม่ใช้โควตา)	
ประเทศนอกความ ตกลงข้างต้น	อัตราภาษีทั่วไป 2.75 บาท/กก. และ ค่าธรรมเนียมพิเศษต้นละ 1,000 บาท		-	เสียค่าธรรมเนียมพิเศษในการนำเข้า ตามประกาศ กระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการนำสินค้าเข้ามาใน ราชอาณาจักร (ฉบับที่ 74) พ.ศ. 2533 และ ประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการกำหนดอัตรา ค่าธรรมเนียมพิเศษการนำเข้า ข้าวโพด ปลายป่นและ กากถั่วเหลือง (ฉบับที่ 19) พ.ศ.2540 1 ก.พ.-31 มี.ค.	หนังสือรับรองการชำระค่าธรรมเนียม พิเศษในการนำเข้าสินค้าวัตถุดิบ อาหารสัตว์	

- การนำเข้าแบบเสรีตั้งแต่
เดือนก.พ.-ส.ค. หลังจาก
นั้นเป็นโควตา

- การนำเข้าจาก
ต่างประเทศจะต้องมีภาษี
นำเข้าและยังมีโควตาอีก
ด้วย

การเพิ่มผลผลิตและประสิทธิภาพการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

โครงการสานพลังประชารัฐเพื่อสนับสนุนการปลูกข้าวโพดหลังฤดูทำนา

วัตถุประสงค์

- 1.เพิ่มปริมาณข้าวโพดที่ขาดแคลน กระจายผลผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการตลาด
- 3.ลดปริมาณข้าวที่ผลิตมากเกินไป
- 4.ลดปริมาณการใช้น้ำเพราะข้าวโพดเป็นพืชที่ใช้น้ำน้อยกว่าปลูกข้าว 3 เท่า

จำนวนพื้นที่โครงการ

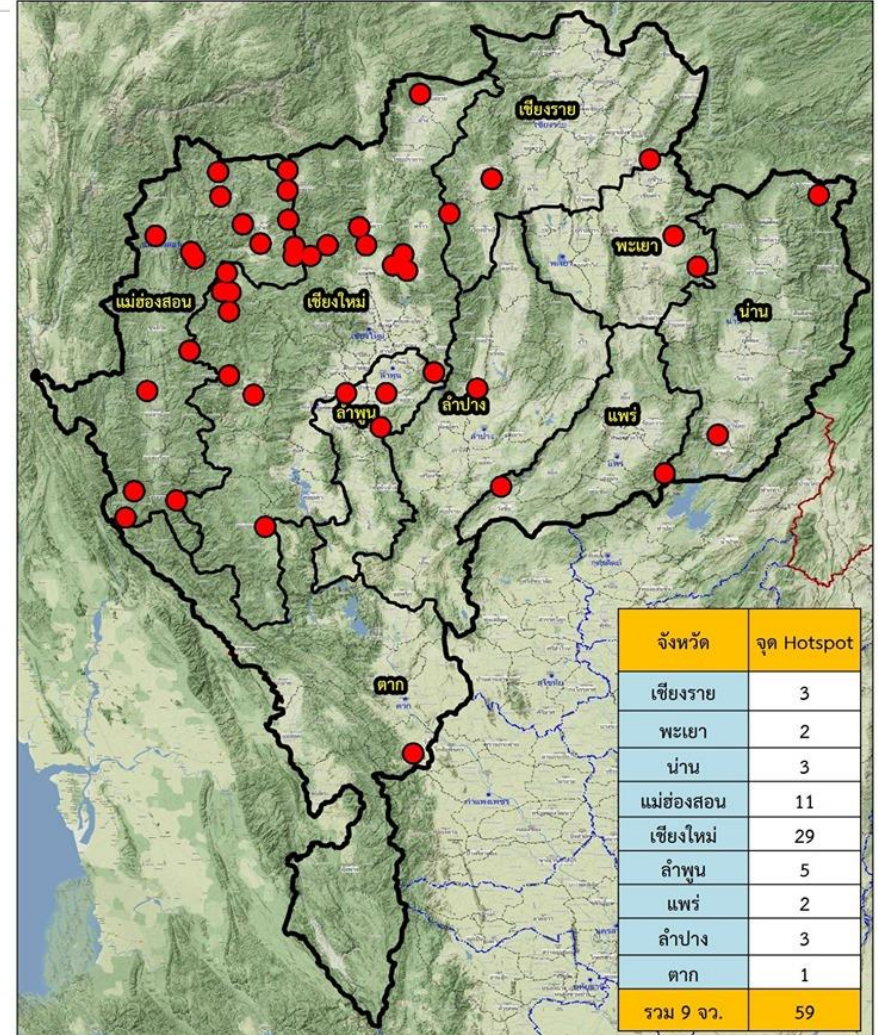
ปี 59/60 จำนวน	148,949 ไร่
ปี 60/61 จำนวน	452,828 ไร่
ปี 61/62 จำนวน	724,932 ไร่

ปัญหาสินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

3.ปัญหาหมอกควัน

ตำแหน่งจุดความร้อนจากดาวเทียม Suomi NPP (VIIRS)
เมื่อ 8 พ.ค.62 เวลา 0200 พื้นที่ 9 จว.ภาคเหนือ จำนวน 59 จุด

แนวทางแก้ไขปัญหามอกควัน

การผลักดันการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ให้เข้าสู่มาตรฐาน GAP มกษ. 4402

มาตรฐานสินค้าเกษตร
มกษ. 4402-2553

THAI AGRICULTURAL STANDARD
TAS 4402-2010

การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับ
ข้าวโพดเมล็ดแห้ง
GOOD AGRICULTURAL PRACTICES
FOR MAIZE

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ICS 67.020.20

ISBN 978-974-403-744-2

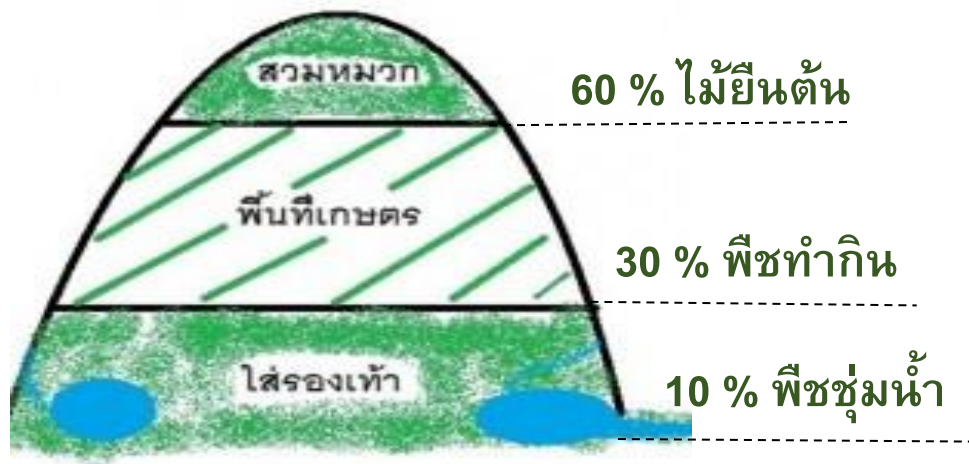
ก.4.2 ไม่เผาตอซังก่อนการเตรียมดิน เพราะจะทำให้สูญเสียธาตุอาหาร และซากตอซังยังช่วยในการปรับปรุงโครงสร้างของดินไม่ให้แน่นแข็ง ดังนั้นควรให้ย่อยสลายตามธรรมชาติ หรือไถกลบในช่วงการเตรียมดิน

ก.4.6 ไม่ควรปลูกข้าวโพดในพื้นที่สูงชันที่มีความลาดเอียงมากกว่า 10% เพราะการไถพรวนจะทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดินมากขึ้น ถ้าจำเป็นต้องปลูก ให้ปลูกตามแนวระดับ ปลูกสลับเป็นฟันปลา หรือปลูกพืชตระกูลถั่วคลุมในร่องข้าวโพด หรือทำชั้นบันได

ก.4.9 การกำจัดของเสียและวัสดุเหลือใช้ ให้เก็บส่วนของพืชที่เป็นโรค เผาทำลายนอกแปลงปลูก สำหรับเศษพืชที่ไม่มีโรคเข้าทำลาย สามารถนำไปทำปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยพืชสดได้

แนวทางแก้ไขปัญหามอกควัน

โครงการสวมหมวกใส่รองเท้า ให้ภูเขาหัวโล้น อ.เวียงสา จ.น่าน

สมาคมฯ ร่วมกับ
มจร. และวิทยาลัยชุมชนน่าน

แนวทางแก้ไขปัญหามอกควัน

โครงการศึกษาจัดทำคู่มือมาตรฐานระบบการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์อย่างยั่งยืน (Standard Sustainable Maize Production : SSMP)

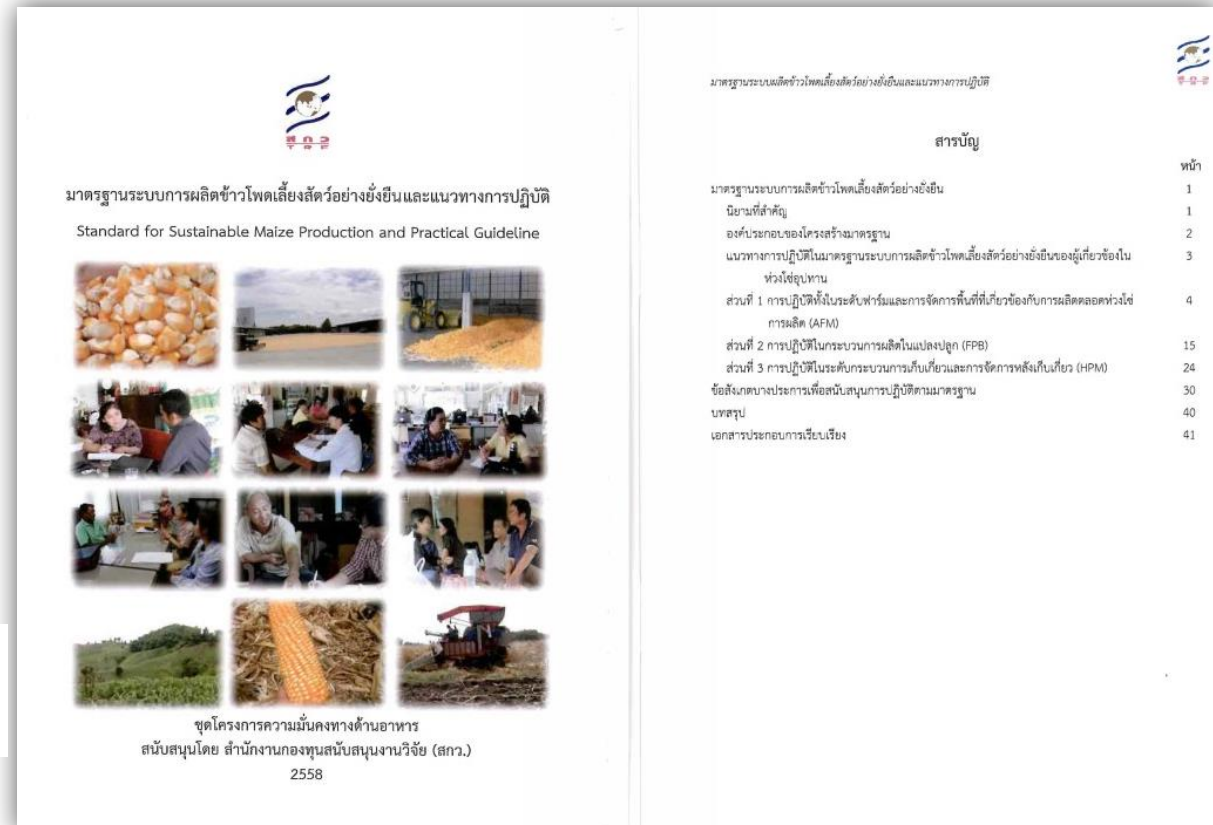
หน่วยงานความร่วมมือ : ม.เกษตรศาสตร์ กำแพงแสน

วัตถุประสงค์ : เพื่อจัดทำคู่มือมาตรฐานระบบผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์อย่างยั่งยืน โดย**เพิ่มเติมในส่วนของมิติ**

สิ่งแวดล้อม แรงงาน และความรับผิดชอบต่อสังคม

ระยะเวลาโครงการ : ปี 2557 (6 เดือน)

สนับสนุนโดย : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

แนวทางแก้ไขปัญหามอกควัน

โครงการประยุกต์ตัวชี้วัดความยั่งยืนตามหลักสากลของการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

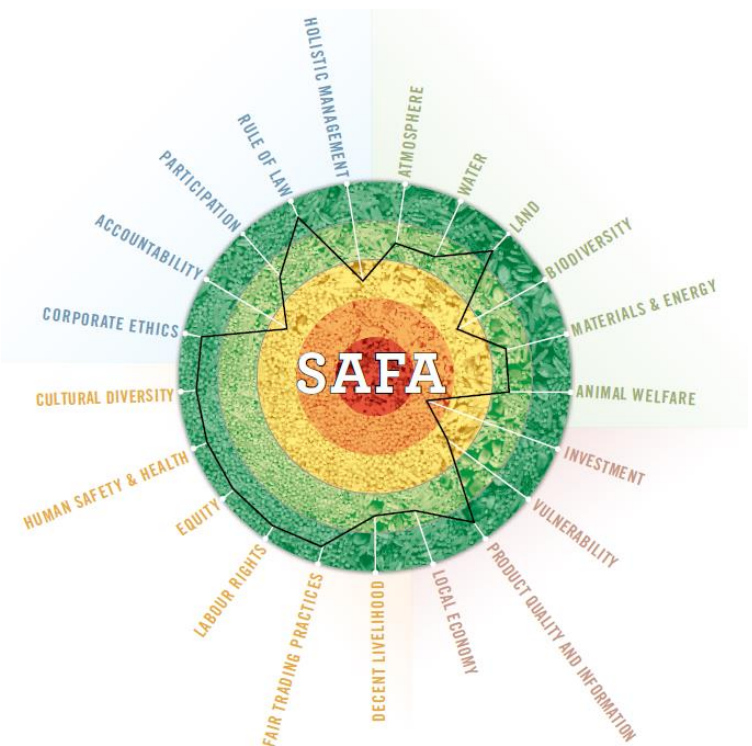
หน่วยงานความร่วมมือ : สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)

วัตถุประสงค์ : เพื่อประเมินความยั่งยืนของการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของไทยใน 4 มิติ คือ สิ่งแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ และการบริหารจัดการในห่วงโซ่อุปทาน ตามตัวชี้วัด (Sustainability Assessment of Food and Agriculture Systems; SAFA) โดยเปรียบเทียบระหว่างการเพาะปลูกแบบทั่วไปกับการเพาะปลูกตามระบบ GAP เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาต่อยอด

ระยะเวลาโครงการ : 2558-2560 (18 เดือน)

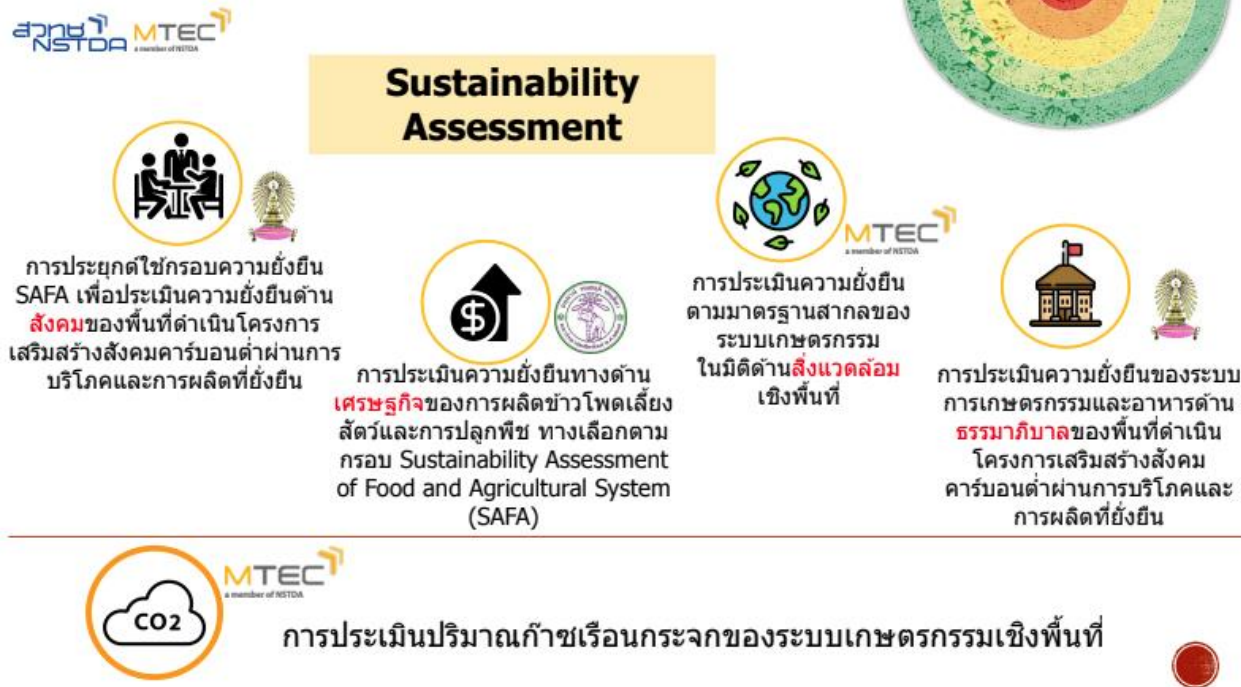
สนับสนุนโดย : - สมาคมฯ จำนวน 500,000 บาท
- สวทช.

Sustainability Assessment of Food and Agriculture systems (FAO, 2013)

แนวทางแก้ไขปัญหามอกควัน

โครงการงานวิจัยเชิงพื้นที่ : การประเมินความยั่งยืนของการทำเกษตร
ในพื้นที่ลาดชัน ภูมิศึกษา อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

หน่วยงานความร่วมมือ : สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)

วัตถุประสงค์ : เพื่อศึกษาตัวชี้วัดที่เหมาะสม ประเมินและเปรียบเทียบความยั่งยืนทางการเกษตรและปริมาณก๊าซเรือนกระจกจากการทำเกษตรเชิงเดี่ยวและเกษตรผสมผสาน

ระยะเวลาโครงการ : ปลายปี 2561-2563 (2 ปี)

สถานะการดำเนินการ : อยู่ระหว่างการทำ MOU ระหว่างสมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย สมาคมผู้ผลิตเพื่อส่งออกไก่ และสมาคมการค้าเมล็ดพันธุ์ไทย กับ สวทช.

สนับสนุนโดย : - สมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย
- สมาคมผู้ผลิตไก่เพื่อส่งออกไทย
- สมาคมการค้าเมล็ดพันธุ์ไทย
- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)

ความต้องการของตลาดต่างประเทศ

Addressing the sustainability challenges in our top 20 products and ingredients.

5. Chicken and eggs (using soy feed)

Fresh chicken and eggs are important staples for many of our customers. The feed used to rear chickens usually includes large volumes of soy. South America is one of the world's biggest producers of soy and an important sourcing region for our UK supply chain. It's also home to some of the world's most valuable forests and other ecosystems. As the demand for soy in animal feed increases, so does the pressure on these valuable ecosystems. As part of the Consumer Goods Forum (CGF), Tesco is committed to zero-net deforestation in our sourcing of soy by 2020 and we are currently implementing our [UK Zero Deforestation Soy Transition Plan](#) to achieve this. Beyond our supply chain, we work collectively at an industry level and with other stakeholders (such as NGOs and governments), because we recognise that developing the right conditions for a sustainable soy market requires effective collaboration. We recently finished gathering GHG emissions data from all our key suppliers to ensure we are on track to meet our supply chain carbon reduction targets.

ปัญหาสินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

4. ภัยแล้ง และแมลงศัตรูพืชหนอนกระทูลายจุด

ข้อเสนอแนะทางแก้ไขปัญหาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ที่	ปัญหาข้าวโพด	แนวทางแก้ไขปัญหา
1	ประสิทธิภาพการผลิตต่ำ	ลดการปลูกข้าวโพดในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งลดการปลูกข้าวโพดในพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์
2	ผลผลิตออกกระจุกตัวทำให้ราคาผันผวน	ประกันรายได้เกษตรกร ตามนโยบายเร่งด่วนข้อที่ 4 และส่งเสริมโครงการข้าวโพดหลังนาเพื่อกระจายผลผลิต และลดการใช้น้ำในระบบชลประทาน
3	ปัญหาหมอกควัน	ส่งเสริมการปลูกข้าวโพดตามมาตรฐาน GAP ของ มกอช.
4	ภัยแล้งและหนอนกระทู้ระบาด	ชดเชยรายได้เกษตรกรปัจจุบัน และส่งเสริมการทำประกันภัยผลผลิตข้าวโพดในอนาคต

บทสรุป

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตอาหารสัตว์
และยังมีความต้องการในตลาดจำนวนมาก

ดังนั้น จึงต้องเร่งพัฒนา

1. **มูลค่า** การลดต้นทุน ผลิตผลต่อไร่เพิ่มขึ้น การย้ายฤดูการผลิต และผลิตในพื้นที่
นามากขึ้น
2. **เพิ่มคุณค่า** ให้มากขึ้น เกษตรกรแม่นยำ ลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติซึ่งต้องใช้
ข้อมูลและเทคโนโลยี เพื่อลดภาวะเรือนกระจก และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

สมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย
THAI FEED MILL ASSOCIATION

ขอบคุณครับ

www.thaifeedmill.com

